

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Naturforvandlinger	13
Utforske, kontrollere og gjenoppdage.....	16
Naturen i historien.....	20
Naturen som prosjekt.....	25
Vitenskapen og teknologiens betydning for naturforvandlinger	28
Bokens oppbygging og innhold.....	31
Oppdagelser og nasjonsbygging	32
Modernisering og kontroll.....	33
Fragmentering og hybridisering.....	34
Kapittel 2	
Vitenskapet natur	37
Akademiene og den ordnede naturen	38
Havets kartleggere.....	41
Forskningsentreprenøren Johan Hjort.....	43
Stipendiater i omstridt natur	46
Manipulert natur.....	49
Den vitenskapte naturen.....	52
Kapittel 3	
Vannets kraft mellom nasjon og marked	53
Det hvite kull.....	54
En elektrisk kanon.....	56
Moderne natur	58
Kunnskapsleverandørene	60
En lokal og nasjonal eiendom	62
Et hydro-industrielt kompleks?	64
Det vender.....	67

Vannkraftens nye rammer.....	69
Mellom nasjon og marked.....	71

Kapittel 4

Fra kroppen til naturens hygiene.....	73
Det rene og det skitne.....	74
Offentlig helse og det gode miljø.....	76
Sykdommen og byens disiplinering.....	79
Renslighetsstellet.....	81
Ut i fjorden.....	83
Fra kroppens til naturens hygiene	85
Fjordene og vannets ekspertise.....	87
En reguleringsmaskin.....	90
Å forvalte møter mellom natur og samfunn.....	92

Kapittel 5

Fra Vettisfossen til Alta.....	95
Mellom skjønnhet og nytte	96
Fra Landsforbundet for naturfredning til Norges Naturvernforbund (Naturvernforbundet).....	98
En gryende opposisjon?.....	101
En økologisk intelligentsia?.....	104
Miljøfraksjonen i Arbeiderpartiet.....	106
Tape kampen, vinne saken.....	108
Etter Mardøla	110
Altasaken – mobilisering på mange fronter	115
Den første aksjonen.....	116
Forhandlinger og rettsapparat	118
Å tale for naturen.....	120

Kapittel 6

Industriens miljøsaker.....	121
Et nytt hamskifte?.....	122
Miljøekspertisen	126
Natur som økonomi?	128
De store sakene.....	131
Kontroverser om kunnskap, og politikk	133
Industri i endring.....	137

En ny naturpolitikk 140

Kapittel 7

Bilens natur 143

Bilen og det moderne 144

Den norske bilen 147

Campingturismens infrastrukturer 151

Den farlige naturoppdageren 153

«Plastic people» 155

Fra miljøvennlige veger til grønne byer 157

Jakten på den miljø- og klimavennlige bilen 161

Bilens naturer 164

Kapittel 8

Svovelregnet 167

Tegn i tiden 168

Truende skyer 170

Sur nedbørs virkning på jord, vegetasjon og vann 173

Hva saken gjelder 175

Naturlaboratoriene 176

Skog eller fisk? 179

En upolitisk natur? 181

Walløe tar roret 184

Mot en konsensus om svovelskadede natur 185

«Om trær kunne gråte» 186

Skogdøden på nytt 188

Fra politikk til protokoller 190

Overvåket natur 192

Kapittel 9

Ulven som formet landet 195

Mellom natur og kultur 196

Den ville marka 199

Fagfolkernes natur 201

Mellom tap og gjenoppdagelse 204

Natur i litteratur og fjernsyn 205

Den truede ulven 207

En forstyrret orden 209

Hvordan ordne «de nye ulvene»?.....	210
Fra nedskyting til reguleringsregimer.....	212
Et naturen og samfunnets omdreiningspunkt	214

Kapittel 10

Naturens meglere	217
Det internasjonale gjennombrudd	219
Bestrålte mennesker, bestrålt natur	221
Bærekraft og utvikling?	223
Bellona etableres.....	226
Langs sommerkysten	227
Fra vaktbikkjer til smidige konsulenter.....	229
Bellonas engasjement i Russland	231
En slagkraftig bergenser med stort markeringsbehov i 1993.....	235
Zero	237
Organisasjons-hybridene	239
Naturen og samfunnets meglere	242

Kapittel 11

Klimatiltakenes konsekvenser	245
Energiproduksjon i nye rammer	246
Petroparadokset.....	248
Vindkrafteksperimentene	250
Vinden blåser i en berørt natur	253
Klimaforlik og økte investeringer.....	255
Havsul.....	257
Folkeopprør på Frøya.....	259
Maskin og fugl	261
En kraftfull samisk kritikk	263
Finansboom og ny politikk	265
Klimatiltakenes konsekvenser.....	267

Kapittel 12

Tilbake til fremtiden	269
Artene og økonomien.....	270
Bevaring av det som er.....	272
Den uendelige ressursen	275
Fra ressurs til karismatisk dyr?	277

Art og biodiversitet.....	279
Bi-apokalypse	283
Biopolitiske teknologier	285
Tilbake til fortiden?.....	287
Den mangeartede naturen	291

Kapittel 13

Den antropocene laksen	293
Havets endelighet	294
Den «tamme» laksen	296
Det røde, sunne kjøttet	298
Vill og tam laks.....	300
Frisk fisk	303
Reguleringsvisjoner	305
Økologien slår tilbake.....	307
Nye beboere i lakseelvene	309
Laks, bærekraft og byråkrati.....	311
Lusa og havets nye uendelighet.....	313
Den antropocene laksen.....	314

Kapittel 14

Naturkulturer i endring	317
Endring og gjenoppgivelse	318
Den ordnede og utnyttbare naturen.....	320
Industrisamfunnets kontrollerte natur	322
Naturkulturens fragmentering og hybridisering	324
Naturkulturer underveis.....	326

Litteratur og kilder	329
-----------------------------------	-----

Register	355
-----------------------	-----